

Alfa

Naturplejehund med speciale i kulsvamp

Anette B. Vinter
Certificeret Naturpleje-
hundefører, NPH team-
naturplejehunde.dk

Iben M. Thomsen
Seniorrådgiver, IGN

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Kulsvamp skaber risikotræer

- Især bøg og lind, men ses på de fleste løvtræer.
- Nedbryder cellulose, hvilket mindsker brudstyrke.
- Råd i stammebasis og ned i de store rødder.
- Træer knækker i jordoverfladen – fuld faldlængde.

Kulsvamp er svær at erkende

- Frugtlegemer kommer sent i rådforløbet.
- Medfører ikke kronesyntomer.
- Kan forveksles med andre årsager til mørke områder ved foden af træet.

Stor kulsvamp

Hvordan findes stor kulsvamp?

- Skjult mellem rodudløb eller i basale sår.
- Kan kun rådmåles med Resistograph.
- Usikkerhed om kulsvamp eller ej afgøres i en kort periode om foråret, via det grå, ukønnede stadie.

Fordele ved kulsvamp hund

- Få vist med sikkerhed, at der ikke er kulsvamp frugtlegemer til stede.
- Lille sandsynlighed for der er kulsvamp råd i større omfang tæt på barken.
- Markering af hvor der er kulsvamp frugtlegemer.

'Indsunken' bark uden frugtlegemer

Fordele ved kulsvamp hund

- Naturplejehunden kan bruges på ufremkommelige steder, fx stejle skrænter og i tæt bevoksning.
- Kan hurtigt undersøge et stort antal træer (20-45 sekunder pr. træ alt efter træstørrelse).
- Større sikkerhed i afgørelse om stor kulsvamp eller ej end ved menneskelig vurdering.

Oplæring af Alfa til kulsvamp

- Oplæring er en lang proces – nu på tredje år.
- Oplært fra starten på kulsvamp frugtlegermer → (både kønnede og ukønnede).
- Også trænet på ved med kulsvampens råd. →
- Trænet til at skelne mellem kulsvamp og andre svampe (som ignoreres).

JA**JA**

*Tak til Lars Rugholm,
NST, for kulsvamp ved*

NEJ

Brug af Alfa til kulsvamp søgning

- Alfa kan bruges hele året.
- Max fire timer pr. dag inklusiv pauser.
- Max tre dage pr. uge.
- Kan KUN bruges til kulsvamp.
- Ingen generel vurdering af træernes tilstand.

Alfas første fund

Tidsforbrug og pris

- Eksempel på tidsforbrug: ca. 120 træer på fire timer, dvs. 2 min pr. træ inklusiv gang og pauser.
- Eksempel på priser:
  - Timetakst (hundefører og naturplejehund): 1.500 kr/time
Typisk for en vejstrækning med mange træer
  - Prisspænd pr træ: 200-500 kr alt efter træstørrelse
Typisk for enkelttræer med lang afstand imellem
  - Hertil kommer transport: km takst

Konklusion

- Den største fordel ved brug af naturplejehund er, at træer uden kulsvamp vurderes hurtigt og sikkert.
- De fleste træer har ikke kulsvamp, så hvert sparet minut ved trægennemgang betyder meget.
- Den næststørste fordel er, at træer med (ydre) kulsvamp udpeges sikkert og uden forveksling.
- Hundens næse er bedre end menneskers øjne.
- Vi afventer data for, om indre råd også kan spores.

Alfa i aktion

- Vi præsenterer en line-up med beholdere, som indeholder forskellige færtkilder.
- Vi bruger også beholdere, som står forskudt af hinanden, med forskellige færtkilder.
- Target fært (kulsvamp) – andre svampearter – godbidder og handsker

Alfa markerer stor kulsvamp ved at stå stille ved beholder.

Kæmpeporesvamp

Tøndersvamp

Lakporesvamp

Kuljordbær

Grov kulskorpe

